

UN TOPOR DE CUPRU DESCOPERIT LA FÎȘTICI (JUD. VASLUI)

DE
GHENUȚĂ COMAN

La cca 600 m nord de Școala generală și 800 m est de biserica din satul Fîștici (com. Delești, jud. Vaslui), pe pîntenul unui deal înalt, se află o așezare neolitică distrusă de eroziune, de vechi lucrări agricole și de „lutării”. După fragmentele ceramice, destul de corodate, găsite aici cu ocazia unor cercetări de suprafață, se pare că așezarea aparține fazei Cucuteni A—B. În această așezare s-a descoperit, în anul 1969, o piesă de aramă sub forma unui topor de luptă de un fel deosebit¹.

Ca și topoarele în „cruce”², această interesantă piesă are două brațe opuse, ușor arcuite spre interior. Brațul folosit drept ciocan are forma puțin ovală în secțiune. Brațul opus, dublu ca lungime față de brațul ciocan, se termină sub formă de virf de săgeată romboidală. Orificiul de înmănușare este rotund (fig. 1/1, 2). Culoarea metalului este roșiatică,

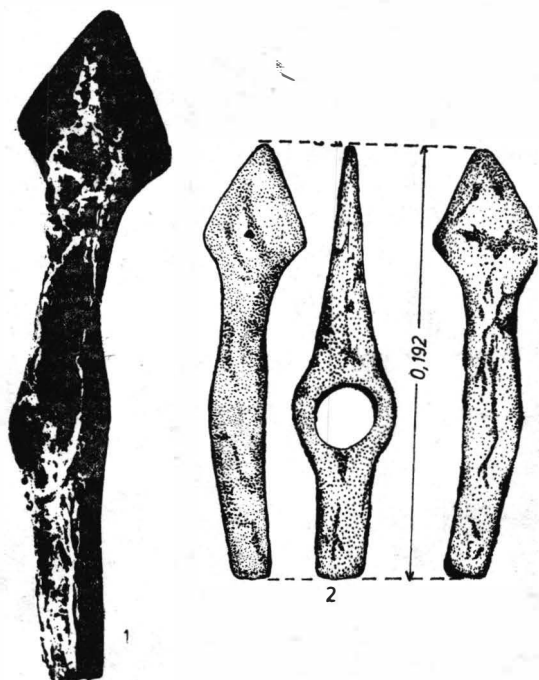


Fig. 1. Toporul de cupru de la Fîștici: 1, foto; 2, desen.

¹ Cercetare efectuată de Ghenuță Coman în anul 1969; Idem, *Repertoriul arheologic al județului Vaslui* (sub tipar).

² Al. Vulpe, SCIV, 15, 1964, 4, p. 457—466; Idem, *Die Äxte und Beile in Rumänien*, II, München 1975.

ceea ce indică cupru pur. Pe suprafața piesei au rămas de la turnat câteva vinișoare zgrunțuroase între care se păstrează mai bine patina de nuanță verde deschis. Piesa nu prezintă urme mai deosebite de folosire. Dimensiuni : lungimea totală 0,192 m, din care lungimea brațului ciocan 0,058 m, iar lungimea brațului în formă de săgeată de 0,111 m ; diametrul orificiului de înmănușare 0,020 m.

După locul descoperirii, acest topor, care este un *unicum* în categoria topoarelor cu brațe în cruce, poate fi denumit de tip Fistici. Apartenența lui cronologică nu poate fi deocamdată precizată, deoarece, atît în aria culturii Cucuteni, cît și în celelalte culturi neolitice de pe teritoriul României un astfel de topor nu se cunoaște. În schimb, o piesă identică întru totul celei prezentate mai sus se află în muzeul din Varna (Republica Populară Bulgaria)³.

UNE HACHE EN CUIVRE DÉCOUVERTE À FÎȘTICI (DÉP. DE VASLUI)

RÉSUMÉ

L'auteur de l'article présente une pièce en cuivre ayant la forme d'une hache de combat, d'un type particulier, découverte en 1969 à l'occasion des recherches de surface entreprises dans un établissement néolithique situé sur le territoire du village de Fistici (commune de Delești, dép. Vaslui).

Cette pièce intéressante, sans autres analogies dans les découvertes néolithiques du territoire de Roumanie, trouve de parfaites similitudes dans une découverte de Bulgarie.

LEGENDE DES ILLUSTRATIONS

Fig. 1 — Hache en cuivre de Fistici: 1 photographie; 2 dessin.

³ I. Ivanov, *Izvestija Varna*, 1, 1975, p. 2, pl. 41.